

s. 59–74 >>

IV

Transport i komunikacja

IV **Transport i komunikacja**

- IV.1. System transportowy
- IV.2. Transport drogowy
- IV.3. Bezpieczeństwo ruchu drogowego
- IV.4. Parkingi
- IV.5. Komunikacja miejska
- IV.6. Komunikacja kolejowa
- IV.7. Komunikacja lotnicza
- IV.8. Ścieżki rowerowe
- IV.9. Inwestycje transportowe w 2007 roku

IV.1. System transportowy

Sieć dróg publicznych podzielona jest ze względu na rodzaj pełnionych funkcji na następujące kategorie dróg: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz wewnętrzne. Drogi krajowe stanowią własność Skarbu Państwa, a drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne stanowią własność samorządu.

Zarządcą autostrad i dróg ekspresowych jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad z wyłączeniem autostrad płatnych, których zarządcą (po podpisaniu umowy koncesyjnej) staje się koncesjonariusz.

Zarządcą dróg publicznych i ruchu na terenie Krakowa (z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych) jest Prezydent Miasta Krakowa, który sprawował zarząd przy pomocy miejskich jednostek organizacyjnych: Krakowskiego Zarządu Komunalnego (KZK), Krakowskiego Zarządu Dróg (KZD) oraz Zarządu Transportu Publicznego (ZTP).

Do zadań ZTP należało zapewnienie sprawnego i efektywnego funkcjonowania transportu publicznego, planowanie i organizowanie usług przewozowych świadczonych w ramach transportu publicznego, inicjowanie przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie transportu publicznego oraz integracja usług przewozowych na obszarze Krakowa i sąsiednich gmin.

Natomiast głównymi zadaniami KZD było zarządzanie położonymi na terenie Krakowa drogami: krajowymi (z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych), wojewódzkimi oraz powiatowymi, a także strefą płatnego parkowania oraz parkingami ogólnodostępnymi pozostającymi we władaniu Gminy Miejskiej Kraków, obiektami inżynierskimi, infrastrukturą transportu zbiorowego oraz oświetleniem podległych mu placów i ulic.

W 2007 roku zostały wprowadzone zmiany organizacyjne jednostek miejskich odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z transportem. Zgodnie z uchwałą Rady Miasta Krakowa z dnia 13 czerwca 2007 roku KZD i ZTP zostały połączone i utworzono Zarząd Dróg i Transportu (ZDiT).

Do zakresu działań ZDiT należy pełnienie funkcji zarządu dróg publicznych położonych na terenie Krakowa w odniesieniu do dróg: krajowych (z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych), wojewódzkich i powiatowych, zgodnie z wykazem określonym zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa. Do zadań ZDiT zalicza się także:

- zarządzanie ruchem na drogach publicznych w rozumieniu ustawy Prawo o ruchu drogowym,
- zarządzanie infrastrukturą transportu zbiorowego oraz obiektami i urządzeniami towarzyszącymi,

- zarządzanie parkingami na terenach stanowiących własność i pozostających we władaniu Gminy Miejskiej Kraków,
- zarządzanie oświetleniem ulic, placów i dróg publicznych oraz oświetleniem dróg i terenów będących w zarządzie Gminy Miejskiej Kraków, a także iluminacji wybranych elementów krajobrazu Krakowa,
- zarządzanie elementami małej architektury na terenach objętych działalnością ZDiT (z wyjątkiem miejsc kultu religijnego),
- zarządzanie transportem publicznym realizowanym przez Gminę Miejską Kraków (z wyjątkiem wydawania licencji na wykonanie transportu drogowego),
- pełnienie funkcji inwestora dla zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Miejską Kraków,
- rozpatrywanie skarg i wniosków o odszkodowania w zakresie swoich kompetencji.

Krakowski Zarząd Komunalny pełni funkcję zarządu dróg publicznych dla układu uzupełniającego, tj. dróg gminnych oraz dróg wewnętrznych, zgodnie z wykazem określonym zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa. Ponadto do zadań KZK zalicza się:

- zarządzanie zielenią położoną na terenach będących własnością i pozostających we władaniu Gminy Miejskiej Kraków wraz z utrzymaniem ścieżek i szlaków rowerowych oraz infrastruktury rowerowej,
- zarządzanie obiektami kubaturowymi,
- zarządzanie systemem gospodarki odpadami i usuwaniem odpadów niebezpiecznych z terenów będących własnością lub we władaniu Gminy Miejskiej Kraków,
- zarządzanie systemem odwodnienia i kanalizacji opadowej Gminy Miejskiej Kraków,
- realizację zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- realizację zadań wynikających z ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- realizację zadań związanych z poszanowaniem energii oraz pozyskiwaniem alternatywnych źródeł energii,
- opracowanie, aktualizację, weryfikację oraz monitoring planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- utrzymanie, budowę i przebudowę fontann, pitników, brodzików, zraszaczy oraz budowę i remonty studni awaryjnego zaopatrzenia w wodę,
- utrzymanie, przebudowę i remonty pomników, kapliczek i miejsc pamięci narodowej na terenie Krakowa,
- okolicznościową dekorację Krakowa,
- realizację inwestycji w ramach Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych,
- wypełnianie funkcji inwestorskich dla zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Miejską Kraków,
- zarządzanie strefą płatnego parkowania według ustawy o drogach publicznych i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku,
- współpracę z organami Dzielnic Miasta Krakowa, pełniąc funkcję inwestora zadań powierzonych i priorytetowych Dzielnic w zakresie objętym przedmiotem działania KZK.

IV.2. Transport drogowy

Kraków posiada sieć drogowo-uliczną o strukturze mieszanej z przewagą elementów promienisto-obwodnicowych. Wokół centrum wytworzyły się – zgodnie z rozwojem historycznym – pierścienie lub ich elementy spinające promienisty układ drogowy. Obwodnice I i II mają cechy kompletnego obwodu. Obwodnica III składa się jedynie z fragmentów sieci.

Sieć dróg publicznych na obszarze Krakowa tworzą: obwodnice, autostrady, drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz wewnętrzne.

Do dróg krajowych należą:

- autostrada A-4 relacji Legnica-Wrocław-Katowice-Kraków-Tarnów-Rzeszów,
- droga krajowa nr 7 (międzyregionalna) relacji Gdańsk-Warszawa-Kraków-Chyżne,
- droga krajowa nr 4 (międzyregionalna) relacji Zgorzelec-Wrocław-Gliwice-Olkusz-Kraków-Tarnów-Przemyśl.

Tabela IV.1. Sieć drogowo-uliczna w latach 2004-2007¹

Elementy sieci drogowo-ulicznej	2004	2005	2006	2007
Układ podstawowy (km)				
Drogi krajowe	67,5	67,5	67,5	34,3
Drogi wojewódzkie	24,6	24,6	24,6	25,7
Drogi powiatowe	204	204	207,1	234,2
Układ obsługujący (km)				
Drogi gminne	769	756	764	764
Drogi wewnętrzne	153	156	206	205
Obiekty (mosty, wiadukty, tunele) (szt.)	166	170	206	160
Kładki dla pieszych (szt.)	15	16	16	31
Przejścia podziemne (szt.)	22	22	22	17

¹ Wartości podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 roku w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom – obiekty mostowe przedzielone dylatacją podłużną, zarówno w przęsłach, jak i na podporach stanowią oddzielne obiekty mostowe.

Źródło: Zarząd Dróg i Transportu w Krakowie, Krakowski Zarząd Komunalny

W 2007 roku doszło do zmiany klasyfikacji niektórych dróg. Dlatego część ciągów komunikacyjnych z dróg krajowych stało się drogami powiatowymi np. ciąg drogowy ul. Armii Krajowej – ul. Nawojki – ul. Czarnowiejska, czy al. 29 Listopada od skrzyżowania z ul. Lublańską i ul. Opolską przez al. Słowackiego – al. Mickiewicza – al. Krasińskiego – ul. Konopnickiej – ul. Kamieńskiego – ul. Wielicką do Węzła Bieżanowskiego.

Standard obsługi obszaru miasta komunikacją drogową wyrażony jest dostępnością komunikacyjną obszaru, której parametrami są:

- gęstość sieci dróg publicznych, która w Krakowie wynosi 3,86 km/km²,
- długość dróg przypadająca na 1 000 mieszkańców, która w Krakowie wynosi 1,67 km.

Sieć drogowa w Krakowie jest zdekapitalizowana (poziom dekapitalizacji wyraża się relacją długości dróg wymagających remontu do całkowitej ich długości). Poziom dekapitalizacji sieci dróg w ostatnich latach rósł i w 2007 roku dla układu podstawowego osiągnął 70%, zaś dla układu obsługującego aż 88%.

Tabela IV.2. Poziom dekapitalizacji sieci dróg w Krakowie (%)

	2004	2005	2006	2007
Układ podstawowy dróg	27	25	43	70
Układ obsługujący drogi	33	38	82,7	88

Źródło: Krakowski Zarząd Komunalny, Zarząd Dróg i Transportu w Krakowie

Wskaźnik motoryzacji w Krakowie w 2007 roku osiągnął szacunkową wartość 527 pojazdów ogółem na 1 000 mieszkańców, natomiast w odniesieniu do samochodów osobowych wskaźnik ten wyniósł 413 na 1 000 mieszkańców. Liczba pojazdów zarejestrowanych na terenie miasta wzrasta. Główną przyczyną wzrostu wskaźnika motoryzacji jest poprawa sytuacji materialnej dużej części społeczeństwa oraz ukształtowanie się rozległego rynku samochodów używanych.

Tabela IV.3. Liczba pojazdów zarejestrowanych i wskaźnik motoryzacji w 2007 roku

Liczba pojazdów zarejestrowanych, w tym:	398 729
Samochody osobowe	312 155
Wskaźnik motoryzacji (pojazdy ogółem/1 000 mieszkańców)	527

Źródło: Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców UMK, Urząd Statystyczny w Krakowie

Podstawowym rodzajem ruchu drogowego w Krakowie jest ruch wewnętrzny stanowiący na sieci podstawowej około 61% całkowitego ruchu pojazdów. Jest to przede wszystkim ruch samochodów osobowych stanowiący około 57% ruchu całkowitego.

Obecna sieć na wielu odcinkach jest przepiętna. Konieczne jest dalsze uzupełnienie sieci o nowe, planowane odcinki, gdyż sama modernizacja ulic i skrzyżowań nie jest w stanie zapewnić w przyszłości odpowiedniego standardu obsługi komunikacyjnej miasta.

Tabela IV.4. Zmiany ruchu drogowego w Krakowie (szacunkowa liczba pojazdów w godzinach szczytu popołudniowego)

Lata	Zasięg ruchu								
	Ruch wewnętrzny			Ruch źródłowy i docelowy			Tranzyt		
	Ogółem	W tym samochody osobowe	(%) ¹	Ogółem	W tym samochody osobowe	(%) ²	Ogółem	W tym samochody osobowe	(%) ³
1998	36 540	34 500	70	13 690	10 930	27	1 400	1 350	3
1999	38 257	36 122	71	14 333	11 444	27	1 467	1 413	2
2000	39 940	37 711	71	14 964	11 948	27	1 532	1 475	2
2001	41 378	39 069	71	15 503	12 378	27	1 587	1 528	2
2002	41 875	39 538	71	15 689	12 527	26	1 606	1 546	3
2003	45 000	40 000	82	8 000	6 000	14	2 000	1 500	4
2004	31 687	29 968	62	16 701	14 418	33	2 502	2 235	5
2005	32 628	30 858	62	17 369	14 995	33	2 602	2 324	5
2006	33 500	31 500	60	19 500	17 000	35	2 800	2 300	5
2007	34 100	32 200	61	19 400	16 800	34	2 800	2 300	5

¹ Udział ruchu wewnętrznego w ruchu ogółem.² Udział ruchu źródłowego i docelowego w ruchu ogółem.³ Udział ruchu tranzytowego w ruchu ogółem.

Źródło: Biuro Infrastruktury Miasta UMK

IV.3. Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszego i kołowego to jeden z celów Programu Bezpieczny Kraków. W jego ramach realizowane były następujące zadania:

- likwidacja „czarnego punktu” w rejonie skrzyżowania Armii Krajowej – łącznica od ul. Bronowickiej,
- stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (wyznaczenie przejść dla pieszych przez następujące ulice: Mała Góra, Igołomska, Łowińskiego-Wąwozowa; budowa azylu dla pieszych na przejściu przez ul. Focha; budowa sygnalizacji zabezpieczającej typu sign flash na przejściu przez al. Jana Pawła II przy skrzyżowaniu z ul. Wężyka),
- ostrzeganie kierujących o występujących zagrożeniach (kolizja z dzikimi zwierzętami; montaż elementów odbłaskowych i luster poprawiających widoczność),
- zmiany organizacji ruchu (utworzenie pasa włączenia z ul. Weissa w ul. Conrada),
- budowa sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach (linia Krakowskiego Szybkiego Tramwaju na odcinku Pętla Kamienna-Krowodrza Górka (4 sygnalizacje przejazdowe), Pętla Kamienna, Rondo Mogiłskie, Pawia-Tunel, Księcia Józefa-Jodłowa),
- modernizacja sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach (Rondo Polsad, Opolska-Wyki, Twardego-Bratysławska, Wielicka-Bieżanowska, Wielicka-Nowosądecka, Wielicka-Malborska, Kamieńskiego-Malborska, Kamieńskiego-Pańska, Kamieńskiego-Sławka, Krasińskiego-Zwierzyniecka, Krasińskiego-Dunin-Wąsowicza, Krasińskiego-Piłsudskiego, Mickiewicza-Ingardena, 29 Listopada-Prandoty, 29 Listopada-Wileńska),
- budowa lub modernizacja oświetlenia ulicznego.

Ogólną ocenę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego określają wskaźniki wypadkowości: liczba wypadków na 1 000 mieszkańców oraz liczba wypadków śmiertelnych na 100 wypadków drogowych.

Tabela IV.5. Wskaźniki wypadkowości w Krakowie w latach 1999-2007

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Wypadki śmiertelne na 100 wypadków	3,10	2,66	2,62	2,66	2,16	2,12	2,84	2,93	3,55
Wypadki na 1 000 mieszkańców	2,18	2,13	2,01	1,91	1,97	1,87	1,82	1,87	1,86

Źródło: Zarząd Dróg i Transportu w Krakowie

Liczba wypadków w ostatnich latach ulega wahaniom i utrzymuje się na poziomie około 1 400 rocznie. W 2007 roku wzrosła natomiast liczba wypadków ze skutkiem śmiertelnym – na krakowskich drogach zginęło 50 osób (w tym 30 pieszych). W ostatnim dziesięcioleciu liczba wypadków najechania na pieszego zmalała o 33%. Od dziewięciu lat wypadki najechania na pieszego stanowią mniej niż połowę ogólnej liczby wypadków. Tendencję malejącą ma również liczba wypadków najechania na dzieci – w 2007 roku była najniższa w ostatnim dziesięcioleciu i była niższa o 60% od najgorszego pod tym względem 1998 roku. Główne zagrożenie koncentruje się – podobnie jak w latach poprzednich – na drogach powiatowych (38% zdarzeń, 47% wypadków) i krajowych (28% zdarzeń, 26% wypadków). W latach 1999-2007 do 41% wypadków śmiertelnych doszło na drogach powiatowych, a 32% wypadków śmiertelnych miało miejsce na drogach krajowych.

IV.4. Parkingi

Funkcjonowanie sieci drogowo-ulicznej jest powiązane z możliwościami parkowania. Ustalenie liczby miejsc parkingowych (wydzielonych i przyulicznych) oraz miejsc garażowania ma charakter szacunkowy. Gestorem parkingów w pasie drogowym jest zarządca drogi.

Tabela IV.6. Liczba miejsc na parkingach przyulicznych w 2007 roku

	KZK	ZDiT	Ogółem
Ogółem, w tym:	4 830	390	5 220
Dla samochodów osobowych	4 830	300	5 130
Dla autokarów	-	90	90

Źródło: Zarząd Dróg i Transportu w Krakowie, Krakowski Zarząd Komunalny

Tabela IV.7. Wykaz parkingów będących w utrzymaniu KZK

Dzielnica	Lokalizacja	Metraż (m ²) ¹	Własność
IV	Park Kościuszki	300	Gmina Miejska Kraków
VII	Park Decjusza	1 500	Gmina Miejska Kraków
VIII	Park Dębnicki	290	Gmina Miejska Kraków
XVIII	Park Szwedzki	468	Gmina Miejska Kraków
XV	Fort Mistrzejowice	80	Gmina Miejska Kraków
XI	Park Kurdwanów (2 parkingi)	103	Gmina Miejska Kraków
XII	Park L. Wenedy (3 parkingi)	3 060	Gmina Miejska Kraków
VI	ul. Tetmajera	850	Gmina Miejska Kraków
XII	ul. Okólna	544	Gmina Miejska Kraków
XIII	ul. Krzemionki	840	Gmina Miejska Kraków
VIII	ul. Działowskiego w Sidzinie	1 131	Gmina Miejska Kraków
XIII	ul. Wapienna	360	Gmina Miejska Kraków
XIII	ul. Kozia	300	Gmina Miejska Kraków
XIII	ul. Saska	3 200	Użytkownik wieczysty: parafia rzymsko-katolicka
XIV	ul. Hynka	300	Gmina Miejska Kraków
XIV	ul. Włodarczyka, róg ul. Stelli-Sawickiego	2 050	Gmina Miejska Kraków
XV	ul. ks. Jancarza (róg ul. Miśnieńskiej)	2 600	Gmina Miejska Kraków
XV	ul. Łęczyska	1 550	Gmina Miejska Kraków
XV	ul. Wawelska	3 800	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Fatimska	500	Gmina Miejska Kraków
XVII	os. Na Stoku 35	812	Gmina Miejska Kraków / Zarząd Budynków Komunalnych
XVI	ul. Bogusza	702	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Janiszewskiego (4 parkingi)	1 780 850 650 1 500	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Uniwersału Połanieckiego	5 600	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Łopackiego (pod przychodnią)	880	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Złoczowska, róg ul. Urszulki	880	Gmina Miejska Kraków
XVI	ul. Samorządowa	840	Gmina Miejska Kraków

¹ Przyjmuje się, że jedno miejsce parkingowe zajmuje powierzchnię od 11,5 do 12,5 m².

Źródło: Krakowski Zarząd Komunalny

Tabela IV.8. Wykaz parkingów będących w utrzymaniu ZDiT

Dzielnica	Lokalizacja	Metraż (m ²) ¹	Własność
I	ul. Powiśle	5 801	Oddany w dzierżawę
XI	ul. Turowicza	13 334	Oddany w dzierżawę
III	ul. Strzelców	2 754	Oddany w dzierżawę

¹ Przyjmuje się, że jedno miejsce parkingowe zajmuje powierzchnię od 11,5 do 12,5 m².

Źródło: Zarząd Dróg i Transportu w Krakowie

Ograniczona liczba miejsc parkingowych w centrum Krakowa jest jednym z powodów, dla których funkcjonuje strefa ograniczonego parkowania. Jest ona czynnikiem hamującym wzrost ruchu. Dodatkowym jej zadaniem jest zwiększenie rotacji pojazdów (krótszy czas parkowania – więcej pojazdów przy równomiernej obsłudze).

Obowiązujące w Śródmieściu strefy: ruchu pieszego, ograniczonego ruchu oraz ograniczonego parkowania odpowiadają przyjętym uchwałą Rady Miasta Krakowa w 1993 roku zasadom kształtowania polityki komunikacyjnej oraz pozostają w zgodzie z przyjętą w 2007 roku Polityką Transportową dla Miasta Krakowa na lata 2007-2015 (Uchwała nr XVIII/225/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2007 r.). W modelu obsługi transportu Krakowa kluczową zasadą jest strefowanie swobody w korzystaniu z samochodu. Strefowanie dotyczy: dostępu (wjazdu), parkowania i prędkości. Utrzymuje się zasadę ograniczonej dostępności do Starego Miasta. Od chwili wprowadzenia ograniczeń ruchu w centrum nastąpiła redukcja oraz zahamowanie wzrostu natężenia ruchu przy jego równoczesnym zwiększeniu się w pozostałych częściach układu komunikacyjnego miasta.

IV.5. Komunikacja miejska

System komunikacji zbiorowej w Krakowie to sieć autobusowa i tramwajowa wspomagana przez prywatne linie mikrobuse. Sieć kolejowa praktycznie nie jest wykorzystywana w ruchu wewnątrz Krakowa. Sieć autobusowa korzysta z ogólnodostępnych ulic Krakowa. Sieć tramwajowa wykorzystuje zarówno torowiska umieszczone w jezdniach ulic oraz torowiska wydzielone w przekrojach ulic i kilka samodzielnych korytarzy tramwajowych.

Na infrastrukturę trakcji tramwajowej składa się 167,93 km pojedynczego toru torowiska tramwajowego i tyle samo kilometrów sieci trakcyjnej, 24 podstacje trakcyjne o mocy całkowitej 59,2 MW oraz towarzyszące urządzenia trakcyjne: zwrotnice, układy ogrzewań zwrotnic, sygnalizacje świetlne wzbudzane przez tramwaj, kable zasilające i powrotne, punkty powrotne. W 2007 roku został oddany do użytku nowy odcinek linii tramwajowej między wiaduktem przy al. 29 Listopada a Dworcem Towarowym. Wykonano 1 600 metrów nowych torów i tyle samo sieci trakcyjnej, a także 2 rozjazdy tramwajowe. Przebudowano sieć teletechniczną, elektryczną, wodną, kanalizacyjną i c.o. Zmodernizowano także pętlę przy ul. Kamiennej, która została dostosowana do wymogów nowoczesnie funkcjonującego węzła komunikacyjnego miasta. Wszystkie te prace przeprowadzono, realizując kolejny etap projektu „Krakowski Transport Miejski. Inwestycja Krakowski Szybki Tramwaj”.

Tabela IV.9. Sieć komunikacji zbiorowej w latach 2004-2007

	2004	2005	2006	2007
Długość torowiska tramwajowego (pojedynczy tor, km)	166,1	166,1	166,1	167,9
Liczba linii tramwajowych	23	26	26	26
Długość linii tramwajowych (km)	282	325,2	327,3	324
Liczba linii autobusowych	125	129	134	136
Długość linii autobusowych (km)	1 599	1 751,6	1 775,4	1 882
Liczba przewiezionych pasażerów (mln)	302	297,5	446,3	474

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie, Zarząd Dróg i Komunikacji w Krakowie

Głównym przewoźnikiem w systemie komunikacji zbiorowej w Krakowie jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. (MPK). Liczba linii autobusowych w 2007 roku wyniosła: 81 linii dziennych, 8 linii nocnych, 2 linie przyspieszone oraz 45 strefowych. Liczba przewiezionych pasażerów (linie autobusowe i tramwajowe łącznie) w 2007 roku wzrosła do 474 mln. W 2007 roku zakupiono 23 pojazdy. Poza działalnością inwestycyjną realizowano poprawę stanu technicznego wagonów tramwajowych poprzez remonty kapitalne i bieżące – w 2007 roku remont kapitalny przeszło 13 wagonów tramwajowych. Średni wiek taboru tramwajowego wyniósł 27,13 lat.

Średnia prędkość eksploatacyjna taboru tramwajowego w 2007 roku wyniosła 14,5 km/godz. i spadła o 0,3 km/godz. w stosunku do 2006 roku, zaś taboru autobusowego 17,5 km/godz. (zmałała o 0,3 km/godz. w odniesieniu do 2006 roku).

Stałą prędkość eksploatacyjną utrzymano m.in. dzięki wydzieleniu pasów i torowisk, odseparowanych od ruchu innych pojazdów (zwłaszcza w centrum) oraz nadaniu priorytetów w ruchu na skrzyżowaniach sterowanych światłami.

Na koniec 2007 roku ogólny stan taboru eksploatacyjnego MPK wyniósł 496 autobusów. Średni wiek taboru autobusowego wyniósł 7,3 roku. W ramach odnowy taboru MPK zakupiło 45 autobusów komunikacji miejskiej.

Tabela IV.10. Stan taboru komunikacji miejskiej

	2004	2005	2006	2007
Tramwaje w inwentarzu (szt.)	417	426	427	434
Tramwaje w ruchu (szt./doba)	332	332	340	336
Średni wiek taboru (lata)	22,9	25,06	26	27,13
Autobusy w inwentarzu (szt.)	486	494	493	496
Autobusy w ruchu (szt./doba)	410	420	423	428
Średni wiek taboru autobusowego (lata)	7,7	7,7	8,0	7,34

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A.

IV.6. Komunikacja kolejowa

Sieć kolejowa na terenie miasta jest dobrze rozwinięta. Tworzy ją m.in. 127 km linii kolejowej (w tym 20,3 km linii magistralnej), 8 stacji pasażerskich, 11 przystanków pasażerskich, 4 stacje pasażersko-towarowe i 9 czynnych bocznic. Obecnie sieć kolejowa nie jest jednak wykorzystywana dla miejskiego ruchu lokalnego.

Sieć kolejowa przedstawiona jest na Rysunku 7.

Tabela IV.11. Sieć kolejowa na terenie Krakowa

	2004	2005	2006	2007
Długość linii	109,3	122	126,9	127,0
Liczba stacji pasażerskich	8	8	8	8
Liczba przystanków pasażerskich	9	9	10	11
Liczba stacji pasażersko-towarowych	4	4	4	4
Liczba czynnych bocznic kolejowych	9	11	9	9

Źródło: Zakład Linii Kolejowych w Krakowie, PKP Przewozy Regionalne sp. z o.o. Małopolski Zakład Przewozów Regionalnych, PKP Cargo S.A. Oddział w Krakowie

Liczba pasażerów przewiezionych koleją w aglomeracji krakowskiej rośnie w ostatnich latach i w 2007 roku wyniosła 9,954 mln osób. Przewozy towarów kształtują się zaś na poziomie 7,5-9 mln ton rocznie.

Tabela IV.12. Przewozy kolejowe

	2004	2005	2006	2007
Przewozy pasażerskie (pasażerowie/rok)	8 900 000	9 400 000	9 900 000	9 954 000
Przewozy towarowe (tony/rok)	8 294 955	7 433 986	9 054 866	7 438 251

Źródło: PKP Przewozy Regionalne sp. z o.o. Małopolski Zakład Przewozów Regionalnych, PKP Cargo S.A. Oddział w Krakowie

PKP Intercity sp. z o.o. wykonuje kolejowe przewozy pasażerskie w relacjach pomiędzy największymi miastami w Polsce oraz poza jej granicami. W 2007 PKP Intercity realizowała połączenia z Krakowa do 12 miast w Polsce (Warszawa, Gdańsk/Sopot/Gdynia, Kołobrzeg, Hel, Wrocław, Poznań, Szczecin, Świnoujście, Przemyśl, Nowy Sącz, Krynica, Zakopane) oraz 5 za granicą (Wiedeń, Praga, Berlin, Hamburg, Kijów).

Małopolski Zakład Przewozów Regionalnych w Krakowie jest wykonawczą jednostką organizacyjną spółki PKP Przewozy Regionalne i działa na obszarze województwa małopolskiego.

Tabela IV.13. Liczba połączeń (pociągów) z dworców Kraków Główny i Kraków Płaszów

	Pociągi międzywojewódzkie	Pociągi regionalne	Ogółem
Kraków Główny			
Pociągi rozpoczynające bieg	6	116	122
Pociągi kończące bieg	6	113	119
Pociągi tranzytujące	57	3	60
Kraków Płaszów			
Pociągi rozpoczynające bieg	16	1	17
Pociągi kończące bieg	16	2	18
Pociągi tranzytujące	33	94	127

Źródło: PKP Przewozy Regionalne sp. z o.o. Małopolski Zakład Przewozów Regionalnych

PKP Cargo S.A. obsługuje kolejowy ruch towarowy. Na terenie Krakowa znajdują się:

- 4 stacje pasażersko-towarowe: Kraków Bonarka, Kraków Mydlniki, Kraków Płaszów, Kraków Główny Towarowy,
- 4 stacje towarowe: Kraków Prokocim, Kraków Nowa Huta, Kraków Olsza, Kraków Krzesławice,
- Bocznic kolejowe: Stacja Kraków Nowa Huta: ArcelorMittal Poland Oddział w Krakowie, Cementownia „Nowa Huta” S.A., PKP PLK S.A. Zakład Maszyn Torowych, stacja Kraków Krzesławice: Gór-Hut sp. z o.o., stacja Kraków Prokocim: Scholz Recycling Polska sp. z o.o., stacja Kraków Olsza: Elektrociepłownia Kraków S.A., Polskie Zakłady Zbożowe PZZ w Krakowie S.A., Arge sp. z o.o., stacja Kraków Mydlniki: Polski Koncern Naftowy Orlen S.A.,
- Zaplecze kolei: Sekcja Napraw Wagonów Towarowych Kraków Prokocim, PKP CARGO WAGON-KRAKÓW sp. z o.o. Kraków Prokocim, Sekcja Napraw Wagonów Towarowych Kraków Nowa Huta.

IV.7. Komunikacja lotnicza

Lotnisko Kraków-Balice jest obiektem współużytkowanym przez lotnictwo wojskowe i cywilne. Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice (MPL), zarządzający cywilną częścią portu lotniczego, należy do największych i najstarszych portów lotniczych w Polsce.

Ogólna powierzchnia lotniska wynosi 426 ha, w tym w zarządzie MPL znajduje się około 24 ha. MPL obejmuje obszarem swego bezpośredniego oddziaływania około 7,9 mln mieszkańców w promieniu 100 km od Krakowa, co odpowiada czasowi dojazdu około 90 minut do lotniska. Jest to uznawane jako światowy standard w ocenie potencjalnego rynku pasażerskiego dla linii lotniczych korzystających z określonego lotniska. Dla porównania analogiczne obszary oddziaływania dla lotnisk polskich obejmują: Warszawa – 6,4 mln; Poznań – 4,2 mln; Gdańsk – 3,0 mln; Rzeszów – 2,6 mln; Szczecin – 1,4 mln mieszkańców.

Tabela IV.14. **Działalność Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice w latach 2004-2007**

	2004	2005	2006	2007
Liczba startów i lądowań	26 171	34 313	39 322	40 269
Liczba obsłużonych pasażerów, w tym:	841 123	1 586 130	2 367 257	3 068 199
Tranzyt	27 662	17 292	3 930	7 300
Masa ładunków (t)	3 289	3 255	3 438	3 801

Źródło: Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice

Tabela IV.15. **Struktura ruchu pasażerskiego w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Jana Pawła II Kraków-Balice w latach 2004-2007 (%)**

	2004	2005	2006	2007
Ruch krajowy regularny	22,2	12,3	8,6	7,1
Ruch międzynarodowy regularny	62,3	86,6	86,1	86,9
Ruch czarterowy	12,1	b.d.	5,2	5,8
Ruch tranzytowy	3,4	1,1	0,1	0,2
Ogółem	100	100	100	100

Źródło: Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice

Począwszy od 2005 roku w strukturze ruchu pasażerskiego utrzymuje się wysoki udział regularnego ruchu międzynarodowego i równocześnie spadek krajowego, co generuje znacznie większe przychody lotniskowe i pozalotnicze. W 2007 roku MPL obsłużył ponad 3 mln pasażerów, co oznacza wzrost o ponad 29% w stosunku do roku poprzedniego. Nieco mniejszą dynamikę przyrostu wykazywała liczba operacji lotniczych, tj. startów i lądowań. Wykazana liczba operacji lotniczych dotyczy operacji związanych z ruchem cywilnych statków powietrznych. W pozycjach tych nie ujęto ćwiczebnych operacji lotniczych realizowanych przez krajowe i zagraniczne wojskowe statki powietrzne.

W 2007 roku MPL miał jedno połączenie krajowe (z Warszawą) i 38 międzynarodowych. Połączenia te były obsługiwane przez 19 przewoźników.

W związku z dynamicznym rozwojem lotniska prowadzona jest intensywna polityka inwestycyjna. W 2007 roku zrealizowano następujące inwestycje:

- strażnica Lotniskowej Straży Pożarnej,
- budynek Administracyjno-Techniczny (BAT) Etap II,
- rozbudowa Terminalu Pasażerskiego – dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej – Traktat z Schengen Etap I oraz II.

W kolejnych latach planowane jest zakończenie następujących inwestycji:

- parking wielopoziomowy przed wejściem do terminalu,
- budowa drogi kołowania z płaszczyzny postojowej w części północno-wschodniej,
- budowa dróg szybkiego zejścia z drogi startowej,
- odprowadzenie wód opadowych z lotniska,
- rozbudowa istniejącej infrastruktury lotniskowej na płycie postojowej samolotów,
- modernizacja dróg kołowania,
- rozbudowa terminalu pasażerskiego TP II – Przyloty i Odloty,
- modernizacja i rozbudowa istniejącego terminalu wraz z budową modułu TP IV,
- budynek Administracyjno-Techniczny Etap III (lata 2009-2010),
- budowa hotelu i kładki dla pieszych.

IV.8. Ścieżki rowerowe

Łączna długość tras rowerowych w Krakowie wyniosła w 2007 roku około 77 km. Inwestycje zrealizowane w 2007 roku obejmowały zarówno budowę nowych, jak i modernizację istniejących odcinków ścieżek rowerowych. Inwestycje z zakresu ścieżek rowerowych były realizowane przez Krakowski Zarząd Komunalny, Zarząd Dróg i Transportu oraz Agencję Rozwoju Miasta.

W 2007 roku zrealizowano następujące inwestycje w tej dziedzinie:

- budowa trasy rowerowej na łącznicy wschodniej łączącej ul. Podgóorską z Trasą Centralną (350 m),
- odbudowa ścieżek rowerowych na terenie Nowej Huty (długość ok. 6 530 m):
 - trasa od placu Centralnego do ul. Igołomskiej (długość ok. 2 250 m),
 - trasa przy ul. Kocmyrzowskiej (długość ok. 500 m),
 - trasa przy ul. Bulwarowej (długość ok. 1 220 m),
 - trasa przy al. Solidarności (długość ok. 1 190 m),
 - trasa przy ul. Andersa (długość ok. 1 370 m),
- budowa ścieżki rowerowej Młynówka Królewska – odcinek od ul. Armii Krajowej do ul. Na Błonie (dł. ok. 675 m),
- budowa ścieżki rowerowej w zachodniej części Parku Tysiąclecia (długość ok. 777 m),
- realizacja ścieżki rowerowej na Wałach Wiślanych od ul. Mirowskiej do Zakładu Uzdatniania Wody Bielany (długość ok. 1 900 m),
- budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Warszawskiej – od ul. Szlak do ul. Pawiej (długość ok. 120 m),
- budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Księcia Józefa – obejście Przegorzał (długość ok. 350 m),
- budowa ścieżki rowerowej w al. Jana Pawła II – wjazd do Politechniki i Krakowskiego Parku Technologicznego (długość ok. 300 m),
- budowa przejazdu rowerowego na ul. Monte Cassino przy Rondzie Grunwaldzkim wraz z sygnalizacją świetlną i połączeniem z istniejącymi ścieżkami.

Ponadto zlecono opracowanie dokumentacji projektowych następujących ścieżek:

- w ul. Meissnera od al. Jana Pawła II do Ronda Polsadu (długość ok. 1 750 m),
- w ul. Tynieckiej, w rejonie Skałek Twardowskiego – od końca ul. Praskiej do jednostki wojskowej (długość ok. 1 050 m),
- przy ul. Widłakowej – połączenie istniejących odcinków ścieżki biegnących po Wałach Wiślanych (długość ok. 230 m).

IV.9. Inwestycje transportowe w 2007 roku

Ważniejsze inwestycje transportowe zrealizowane w 2007 roku to:

- budowa nowego odcinka ul. Księcia Józefa (obejście Przegorzał) – 1 450 m nowej drogi wraz sygnalizacją, oświetleniem oraz budowa kanalizacji, wodociągu,
- przebudowa ul. Konopnickiej – wykonanie remontu najazdów na Rondo Grunwaldzkie od strony Ronda Matecznego oraz przebudowa jezdni na odcinku od Ronda Grunwaldzkiego do Mostu Dębnickiego wraz z infrastrukturą podziemną. Do zakończenia w 2008 roku pozostało wykonanie izolacji tuneli przejazdowych pod Mostem Grunwaldzkim,

- przebudowa ul. Wielickiej – przebudowa nawierzchni jezdni południowej na odcinku od ul. Jakubowskiego do ul. Włotowej oraz przebudowa konstrukcji jezdni północnej między ul. Prosta a ul. Teligi wraz z poprawą przejezdności przez skrzyżowanie z ul. Teligi,
- przebudowa al. 29 Listopada z budową wydzielonych pasów dla autobusów – przebudowa jezdni na odcinku od ul. Żmujdzkiej do ul. Kamiennej wraz z budową wydzielonych pasów dla komunikacji zbiorowej oraz remontem wiaduktu kolejowego; budowa ekranów akustycznych, przebudowa uzbrojenia podziemnego oraz trzech sygnalizacji,
- przebudowa ul. Bora Komorowskiego – przebudowa nawierzchni na odcinku od zjazdu z ul. Dobrego Pasterza w kierunku ul. Stella-Sawickiego,
- budowa nowego odcinka linii tramwajowej od wiaduktu przy al. 29 Listopada do Dworca Towarowego oraz modernizacja pętli przy ul. Kamiennej.